

POWSTANIE POLSKIEGO TOWARZYSTWA
HISTORII GOSPODARCZEJ

W ostatnim dziesięcioleciu zaszły zmiany o charakterze instytucjonalnym, które zagroziły przyszłości historii gospodarczej jako odrębnej dyscypliny naukowej. Katedry historii gospodarczej funkcjonujące w uczelniach ekonomicznych zaliczone zostały do szeroko pojętych nauk ekonomicznych, a sama historia gospodarcza utraciła status odrębnej specjalności. Równocześnie zakwestionowana została niezbędność przedmiotu „historia gospodarcza” w procesie kształcenia ekonomistów. Rozwiązania instytucjonalne doprowadziły do osłabienia ścisłych niegdyś kontaktów, łączących środowisko historyków gospodarczych reprezentujących uczelnie ekonomiczne z historykami uniwersyteckimi. Oczekiwania metodologiczne, jakie formułują pod adresem historii gospodarczej ekonomiści, odbiegają od wymogów metodologii historii. Wszystko to grozi marginalizacją licznego i legitymującego się znaczącym dorobkiem środowiska.

Pierwszą reakcją historyków gospodarczych na niekorzystną zmianę warunków działalności naukowej było ożywienie wzajemnej współpracy. W 2006 r., z okazji 100-lecia Szkoły Głównej Handlowej, odbyła się w Warszawie konferencja poświęcona tradycjom szkolnictwa ekonomicznego w Polsce¹. W tym samym roku dwa wrocławskie zespoły badaczy historii gospodarczej: z Wydziału Historycznego Uniwersytetu Wrocławskiego, kierowany przez prof. Elżbietę Kościak i z Akademii Ekonomicznej (obecnie Uniwersytetu Ekonomicznego), kierowany przez prof. Jędrzeja Chumińskiego, zainicjowały doroczne Wrocławskie Spotkania z Historią Gospodarczą. Pierwsze spotkanie odbyło się we Wro-

---

¹ *Tradycje szkolnictwa ekonomicznego w Polsce po 1945 roku*, red. W. Morawski, Warszawa 2007.

clawiu i poświęcone było głównie kwestiom metodologicznym². Drugie odbyło się w 2007 r. w Polanicy-Zdroju i było poświęcone gospodarce PRL³. Trzecie, zorganizowane również w Polanicy-Zdroju w 2008 r., dotyczyło gospodarczych i społecznych skutków zaborów⁴. Czwarte, które odbyło się w Łagowie w 2009 r., poświęcone było zagadnieniom zacofania i modernizacji⁵ i stanowiło zarazem swego rodzaju wstęp do obrad sekcji historii gospodarczej podczas XVIII Zjazdu Historyków Polskich w Olsztynie. Piąte spotkanie, w Dusznikach-Zdroju w 2010 r., dotyczyło wpływu zagadnień militarnych na gospodarkę. Szóste, planowane na wiosnę 2011 r., będzie poświęcone zagadnieniom migracji i turystyki.

Spotkania wrocławskie stały się najbardziej regularnymi, ale nie jedynymi inicjatywami środowiska. Od 2008 r. co dwa lata poznańscy historycy gospodarczy, pod kierunkiem prof. Romana Macyry, organizują konferencje dotyczące historii pieniądza i bankowości w kolejnych dzielnicach Polski⁶, a historycy łódzcy, z inicjatywy prof. Janusza Skodlarskiego, konferencje metodologiczne⁷. Integracja środowiska i dotychczasowy dorobek wspólnych spotkań nasunęły pomysł, by współpracę sformalizować poprzez utworzenie Polskiego Towarzystwa Historii Gospodarczej. Podczas spotkania w Dusznikach-Zdroju koledzy powierzyli mi zadanie przygotowania organizacyjnego tego przedsięwzięcia i przeprowadzenia w sądzie procedury rejestracyjnej. Obecnie procedura sądowa jest już ukończona i przyjmujemy zgłoszenia członkowskie. Zainteresowani mogą się w tej sprawie kontaktować z sekretarzem Komitetu Organizacyjnego, mgr. Jerzym Łazorem (Katedra Historii Gospodarczej i Społecznej Szkoły Głównej Handlowej, ul. Wiśniowa 41,

---

² *Wrocławskie Spotkania z Historią Gospodarczą. Spotkanie I. Społeczeństwo i gospodarka w badaniach historycznych – dokonania i perspektywy. W 60-lecie polskich badań statystycznych i gospodarczych na Dolnym Śląsku*, red. E. Kościak, T. Głowiński, Wrocław 2006.

³ *Wrocławskie Spotkania z Historią Gospodarczą. Spotkanie II. Gospodarka i społeczeństwo w czasach PRL-u (1944–1989)*, red. E. Kościak, T. Głowiński, Wrocław 2007.

⁴ *Wrocławskie Spotkania z Historią Gospodarczą. Spotkanie III. Gospodarcze i społeczne skutki zaborów Polski*, red. J. Chumiński, K. Popiński, Wrocław 2008.

⁵ *Wrocławskie Spotkania z Historią Gospodarczą. Spotkanie IV. Między zacofaniem a modernizacją. Społeczno-gospodarcze problemy ziem polskich na przestrzeni wieków*, red. E. Kościak, T. Głowiński, Wrocław 2009.

⁶ *Studia nad dziejami pieniądza i bankowości w Polsce*, t. 1: *Pieniądz i banki w Wielkopolsce*, red. W. Garbaczewski, R. Macyra, Poznań 2009. Druga konferencja, zatytułowana „Pieniądz i Banki na Śląsku”, odbyła się w listopadzie 2010 r.

⁷ *Historia gospodarcza i historia myśli ekonomicznej. Problemy metodologiczne*, red. J. Skodlarski, Łódź 2008. Druga konferencja łódzka odbyła się we wrześniu 2010 r.

---

p. 74, 02–520 Warszawa, e-mail: jlazor@gmail.com). Przewidujemy, że pierwsze walne zebranie i wybór władz statutowych nastąpią podczas najbliższych Wrocławskich Spotkań z Historią Gospodarczą, o których terminie zainteresowani zostaną poinformowani.

Wojciech Morawski
Katedra Historii Gospodarczej i Społecznej
Szkoły Głównej Handlowej w Warszawie